

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR-4100-01-03/2012
P/12/183

Wrocław, dnia 19 kwietnia 2012 r.

**Pani
Krystyna Ciechan
Dolnośląski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Roślin i Nasiennictwa
we Wrocławiu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa we Wrocławiu, zwany dalej „WIORIN”, w zakresie wykonania planu finansowego w 2011 r. w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 r..

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 26.03.2012 r., Najwyższa Izba Kontroli – stosownie do art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Pani Inspektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez WIORIN planu finansowego w 2011 r.

Przyjęta ocena ogólna wynika z ocen cząstkowych badanych obszarów tematycznych zaprezentowanych jak niżej.

1. W 2011 r. WIORIN uzyskał dochody w kwocie 552,0 tys. zł tj. o 190,5% (362,0 tys. zł) więcej niż w roku poprzednim (190,0 tys. zł). Na powyższą kwotę składały się dochody *stricte* budżetowe (rozdział 01032 – 223,0 tys. zł, tj. 40,4%) oraz dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych – „*dawne dochody własne*” (rozdział 01093 - 329,0 tys. zł, tj. 59,6%).

Głównym źródłem dochodów budżetowych były w 2011 r. wpływy z usług na poziomie 515,0 tys. zł, tj. 93,% dochodów ogółem (w tym 186,0 tys. zł to dochody *stricte* budżetowe oraz 329,0 tys. zł to „*dawne dochody własne*”). Uzyskano je m.in. z następujących tytułów: za pobieranie prób nasion, badania laboratoryjne, sprzedaż

¹ Dz. U. z 2012, poz.82

i wydawanie etykiet rolniczych, za analizy laboratoryjne, oceny polowe, lustracje plantacji nasiennych, paszporty szkółkarskie, paszporty roślin, plomby urzędowe, przeprowadzane szkolenia, wydruk informacji o plantacjach.

Szczegółowym badaniem objęto dochody uzyskane w ramach rozdziału 01032 - Inspekcja Ochrony Roślin (16 zapisów księgowych na łączną kwotę 61,1 tys. zł, tj. 27,4% w ogólnej kwocie dochodów ww rozdziału). W wyniku powyższego badania, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób naliczania dochodów z świadczonych przez WIORIN usług (analiza laboratoryjna, ocena polowa i próby).

Kontrola ujawniła uchybienia w zakresie egzekucji należności budżetowych w 2011 r.. Kwota należności pozostałych do zapłaty wyniosła 101.4 tys. zł, a zaległości netto w badanym okresie osiągnęły poziom 84,0 tys. zł. Z analizy wybranych 11 pozycji należności przedawnionych na łączną kwotę 73,6 tys. zł, tj. 87,6% wynika, że w 9 przypadkach naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22.11.2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie zaniechania wysyłania tytułów wykonawczych (2 przypadki), terminów wysyłania upomnień (3 przypadki) i wystawiania tytułów wykonawczych (2 przypadki) oraz dokumentowania przesyłanych do urzędów skarbowych tytułów wykonawczych (3 przypadki). Wprawdzie niedochodzenie należności Skarbu Państwa, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stosownie do art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (o.n.d.f.p.)², to jednak zważywszy na jej nowelizację³ ww przypadkach znajduje zastosowanie regulacja określona w art. 24 ust. 1 o.n.d.f.p., nakazująca stosowanie ustawy względniejszej dla sprawy i wyłączenie odpowiedzialności, przede wszystkim z uwagi na znikome kwoty nieprawidłowości.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków w 2011 r. Zrealizowane wydatki w kwocie 8.211,0 tys. zł stanowiły 99,5% planu po zmianach (8.252,0 tys. zł) oraz 108,2% wydatków roku 2010 (7.588,0 tys. zł). Niewykorzystane środki budżetowe w wysokości 41,1 tys. zł zostały terminowo zwrócone na rachunek dysponenta.

W 2011 r. WIORIN otrzymał środki z rezerwy celowej w kwocie 370,0 tys. zł. Cała powyższa kwota stanowiła zwroty uzyskanych i przekazanych do budżetu przez WIORIN dawnych dochodów własnych i przeznaczona była na wydatki w określonych w decyzjach paragrafach klasyfikacji budżetowej.

3. Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie ocenia obowiązujący w WIORIN system rachunkowości i kontroli wewnętrznej. Sporządzono bowiem dokumentację stanowiącą politykę rachunkowości (art.10 ustawy o rachunkowości⁴), której zasady stosowano w 2011 r. Wprowadzono również instrukcję dotyczącą przypisywania dowodów księgowych do okresów sprawozdawczych, procedurę zasad i kontroli zaciągania zobowiązań finansowych i obiegu dokumentów, instrukcję w sprawie kontroli zarządczej, rejestr obowiąz-

² Dz.U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114

³ Vide ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz niektórych innych ustaw Dz.U. Nr 240, poz. 1492

⁴ Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U z 2009 r., nr 152, 1223)

jących przepisów wewnętrznych oraz procedurę rejestracji wpływu dokumentów księgowych do jednostki i komórki rachunkowości.

Sporządzona dokumentacja nie spełniała jednak w pełni wymagań rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości⁵, gdyż w opisie zasad ochrony, zabezpieczenia i archiwizacji danych nie określono rodzaju nośnika danych zapewniającego trwałość informacji, na którym odbywała się archiwizacja.

4. W celu oceny poprawności formalnej dowodów księgowych oraz zapisów księgowych (badanie zgodności) jak również oceny rzetelności ksiąg rachunkowych (badanie wiarygodności) przeprowadzono badanie przy pomocy programu informatycznego Pomocnik kontrolera wersja 5.2. Stosując statystyczny dobór próby metodą losowania monetarnego MUS, wybrano 224 zapisy księgowe o wartości 675.792,55 zł. W efekcie badania i ekstrapolacji jego wyników w zakresie wiarygodności sprawozdawczości (budżetowej i rocznej) oraz zgodności wydano ocenę pozytywną. Ponadto, wszystkie wybrane wydatki zostały zrealizowane zgodnie z umową, były celowe i zostały rzetelnie skalkulowane. We wszystkich ww przypadkach środki finansowe na dokonane zakupy były ujęte w planie finansowym oraz przed dokonaniem zakupu uzyskano akceptację głównego księgowego. W jednym tylko przypadku (ubezpieczenia maszyn – 2,3 tys. zł) dokonano wydatku przed obligatoryjnym terminem płatności (w innym miesiącu), co nie uniemożliwiło terminowej realizacji innych płatności i nie spowodowało konieczności zapłaty odsetek lub kar umownych. Nie wystąpiły również przypadki nieterminowych płatności skutkujących zaplaceniem takich kar lub odsetek. Z powyższego badania oraz z badania organizacji i prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne wynika również, że przy realizacji wydatków o wartości powyżej 14 tys. euro stosowano zasady wynikające z przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych⁶, a postępowania o udzielenie zamówienia publicznego były właściwie dokumentowane.

5. Kontrola przeprowadzonych w 2011 r. czynności inwentaryzacyjnych wykazała, że spisu z natury (druków ścisłego zarachowania i odczynników laboratoryjnych oraz środków pieniężnych), potwierdzenia sald (rachunku bankowego oraz należności) oraz weryfikacji aktywów i pasywów dokonano zgodnie z wymaganiami art. 26 ustawy o rachunkowości.

6. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do prawidłowości i terminowości składania sprawozdań budżetowych (Rb-23, Rb-27, Rb-28) i sprawozdań z operacji finansowych (Rb-N i Rb-Z) sporządzonych na podstawie prowadzonej ewidencji księgowej.

7. Średnioroczne zatrudnienie WIORIN zmniejszyło się z 163 etatów w 2010 r. do 160 w 2011 r., w tym członków korpusu służby cywilnej z 148 do 146 etatów. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w przeliczeniu na 1 pełnozatrudnionego wzrosło ogółem z 2.675,58 zł w 2010 r. do 2.741,51 zł w 2011 r., przy jednoczesnym spadku przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia członka korpusu służby cywilnej, odpowiednio z 2.912,62 zł do

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5.07.2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 128, poz.861)

⁶ Ustawa z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. nr 113, poz.759 ze zm.)

2.906,2 zł. Kwota wypłaconych w 2011 r. wynagrodzeń nie przekroczyła kwoty wydatków na ten cel określonych w planie finansowym.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zapewnienie skutecznej i zgodnej z przepisami egzekucji należności budżetowych.
2. Określenie rodzaju nośnika danych zapewniającego trwałość informacji, na który odbywa się archiwizacja danych finansowo-księgowych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekują przedstawienia przez Panią Inspektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ustawy o NIK, przysługuje Pani Inspektor prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Komisji NIK.